

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม 4) เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) มีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม ปรากฏตามประเด็น

1.1.1 สภาพปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวงแหวนวิทยาคม เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยปีการศึกษา 2563 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมเฉลี่ย 60.47 ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ -7.04

1.1.2 สาเหตุของปัญหาเกิดจาก 1) การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนไม่ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ผู้บริหารขาดการบริหารจัดการเชิงคุณภาพหรือขาดการนำหลักการบริหารเชิงคุณภาพมาใช้ 3) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนโดยครูไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการนิเทศภายใน และ 4) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนยังไม่ผ่านการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน

1.1.3 แนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม ควรดำเนินการตามประเด็น การบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา คือ 1) พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยปรับปรุงหลักสูตรและออกแบบรายวิชาพื้นฐานเพื่อพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 2) พัฒนาครูและบุคลากร 3) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 4) การบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วมโดยให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการติดตามประเมินผล

1.2 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล กล่าวถึงหลักการการประกันคุณภาพการศึกษา สภาพปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ และสภาพปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม 3) องค์ประกอบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับห้องเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร (3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ (4) ด้านการบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม 4) การดำเนินการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับห้องเรียน ประกอบด้วย (1) การบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม (2) กระบวนการพัฒนาร่วมกัน (Lesson Study : LS) (3) ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) และ (4) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง Co-5 STEPs และ 5) การวัดและประเมินผล 2 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านครูผู้สอน และ (2) ด้านนักเรียน โดยผลการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม ปรากฏผล ดังนี้

1.2.1 ร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม มีความถูกต้องทุกประเด็น โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ปรับข้อความในรายละเอียดของรูปแบบให้สื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย

1.2.2 ร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม มีความเหมาะสมทุกประเด็น โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ปรับข้อความในรายละเอียดของรูปแบบให้สื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย

1.2.3 ร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม มีความเป็นไปได้ทุกประเด็น โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ปรับข้อความในรายละเอียดของรูปแบบให้สื่อความหมายได้ชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย

1.2.4 ร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม มีความเป็นประโยชน์ทุกประเด็น โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้ปรับปรุง และพัฒนารูปแบบให้เป็นปัจจุบันทันเหตุการณ์อยู่เสมอ

1.3 ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

หลังจากนำรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ไปใช้ในการบริหารจัดการ ในปีการศึกษา 2564 พบว่า

1.3.1 ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการพัฒนาครูตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม หลังการอบรมพัฒนาสูงกว่าก่อนการอบรมพัฒนาย่อมินัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3.2 ผลผลิตที่เกิดจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม

1.3.2.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ปีการศึกษา 2564 กับปีการศึกษา 2563 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.325

1.3.2.2 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียน
วงษ์ใหญ่วิทยาคม ปีการศึกษา 2564 กับ ปีการศึกษา 2563 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มขึ้น
ร้อยละ 6.23

1.3.2.3 ผลการเปรียบเทียบการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียน
โรงเรียนวงษ์ใหญ่วิทยาคม ปีการศึกษา 2564 กับ ปีการศึกษา 2563 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยในภาพรวม
เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.96

1.3.3 ผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและ
มาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพของ
นักเรียนโรงเรียนวงษ์ใหญ่วิทยาคม

เมื่อนำรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้
กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนวงษ์ใหญ่
วิทยาคม ไปใช้ในการบริหารจัดการแล้วเกิดผลลัพธ์ตามมา ดังนี้

1.3.3.1 นักเรียนที่ได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขันในระดับต่าง ๆ อัน
เนื่องจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้
กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนวงษ์ใหญ่
วิทยาคม มีจำนวน 26 รางวัล และมีนักเรียนที่เข้าร่วม จำนวน 73 คน

1.3.3.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขัน
ในระดับต่าง ๆ อันเนื่องจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐาน
การศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน
โรงเรียนวงษ์ใหญ่วิทยาคม มีจำนวน 6 รางวัล

1.3.3.3 สถานศึกษาได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับต่าง ๆ อันเนื่องจาก
การใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการ
มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนวงษ์ใหญ่วิทยาคม
มีจำนวน 7 รางวัล

1.3.3.4 สถานศึกษาได้เป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานของสถานศึกษาจาก
สถานศึกษาอื่น อันเนื่องจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐาน
การศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม มีจำนวน 17 แห่ง

1.4 ผลการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อยและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม โดยนำเสนอตามประเด็น ดังนี้

จุดเด่น ได้แก่

1. สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้
3. รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม มีความเหมาะสมกับบริบทสามารถนำไปพัฒนาคุณครูให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

จุดด้อย ได้แก่

1. ไม่มีเงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้
2. แผนภาพไม่มีความสอดคล้อง และสื่อความหมายที่ชัดเจนได้
3. ไม่ได้นำเสนอรายละเอียดของวิธีดำเนินการในรูปแบบของตารางเพื่อให้เห็น

ความสอดคล้อง

ข้อเสนอแนะ ได้แก่

1. ปรับเพิ่มเงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้
2. ปรับแผนภาพให้มีความสอดคล้อง และสามารถสื่อความหมายให้ชัดเจนกับ

คำอธิบาย

3. นำเสนอรายละเอียดของวิธีดำเนินการในรูปแบบของตาราง

ผลการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม ประกอบด้วยองค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล กล่าวถึง หลักการการประกันคุณภาพการศึกษา สภาพปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้และปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) การบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย คือ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร (3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ (4) ด้านการบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม

4) วิธีการดำเนินงาน ประกอบด้วย (1) การบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม (2) กระบวนการพัฒนาศักยภาพร่วมกัน (Lesson Study : LS) (3) ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) และ (4) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง Co-5 STEPs5) 5) การวัดและประเมินผล 2 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านครูผู้สอน และ (2) ด้านนักเรียน และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย (1) การนิเทศติดตาม ที่ต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ และ (2) เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม

2. อภิปรายผลการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาฯ สามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ดังผู้วิจัยจะอภิปรายแต่ละประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ผลศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาฯ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวงใหญ่วิทยาฯ เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยปีการศึกษา 2563 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมเฉลี่ย 60.47 ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ -7.04 โดยสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาฯตามประเด็น การบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยสาเหตุของปัญหาเกิดจาก 1) การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนไม่ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ผู้บริหารขาดการบริหารจัดการเชิงคุณภาพหรือขาดการนำหลักการบริหารเชิงคุณภาพมาใช้ 3) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนโดยครูไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการนิเทศภายใน 4) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนยังไม่ผ่านการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน และแนวทางแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวงใหญ่วิทยาฯ ดำเนินการตามประเด็น การบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา คือ 1) พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยปรับปรุงหลักสูตรและออกแบบรายวิชาพื้นฐานเพื่อพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 2) พัฒนาครูและบุคลากร 3) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 4) การบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วมโดยให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการติดตามประเมินผล เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนั้นจำเป็นต้องมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาให้ครอบคลุมในทุก ๆ ด้านทั้งในด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ด้านพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการ สอดคล้องกับสนอง สุตสะอาด และศศิธรดา พงษ์ไทย

(2561: 150-159) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียนคุณภาพที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารโรงเรียนคุณภาพที่มีประสิทธิผลในทุกด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2) ด้านการจัดการเรียนรู้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3) ด้านสิ่งแวดล้อม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียนคุณภาพที่มีประสิทธิผลในทุกด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ด้านการจัดการเรียนรู้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ด้านสิ่งแวดล้อม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ด้านการมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับ ศศิมาภรณ์ นันทะสิงห์ และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2564: 75-85) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการบริหารและการจัดการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารและการจัดการโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นของการบริหารและการจัดการโรงเรียน สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดระบบสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา และด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2. ร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) การบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร (3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ (4) ด้านการบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม 4) วิธีการดำเนินงาน 5) การวัดและประเมินผล โดยร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในทุกประเด็น เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้จากการศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ สภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา มาเป็นกรอบในการสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งผลให้รูปแบบมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในทุกประเด็น สอดคล้องแนวคิดของกับ Joyce and Weil (2009, pp. 13-14) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการศึกษาไว้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ เป็นการกล่าวถึง

ความเชื่อแนวคิดของทฤษฎีที่รองรับการจัดการศึกษา ซึ่งหลักการของการจัดการศึกษาจะเป็นตัวกำหนดจุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา 2) จุดประสงค์เป็นการระบุความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการใช้การจัดการศึกษา 3) เนื้อหาเป็นการระบุเนื้อหาสาระและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการศึกษาให้บรรลุจุดประสงค์ของการจัดการศึกษานั้นๆ และ 4) กิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาเป็นการระบุวิธีการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนเมื่อมีการนำการจัดการศึกษาไปใช้ และ 5) การวัดและประเมินผลเป็นการประเมินผลประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ สมชาย เผือกตระกูลชัย (2563: 144-159) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาค 17 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาค 17 ประกอบด้วย (1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ (4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน และ (8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยมีแนวคิดในการบริหารตาม POSDC เป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงานและมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ ดำรงค์ บุญกลาง (2560: 163-175) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ โดยผ่านการพัฒนาและตรวจสอบประเมินเบื้องต้นประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) สาระสำคัญ ประกอบด้วยการบริหาร 7 ด้าน ได้แก่ การนำองค์การ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร การจัดการกระบวนการ และผลลัพธ์ 4) แนวทางการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ 5) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปสู่ความสำเร็จ และผลการยืนยันรูปแบบจากกลุ่มผู้รู้แจ้ง 56 คน พบว่า รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม พบว่า ผลการทดสอบ

ความรู้ความเข้าใจของครูในการพัฒนาครูตามรูปแบบ การพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่ วิทยาคม หลังการอบรมพัฒนาสูงกว่าก่อนการอบรมพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลผลิตที่เกิดจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนโรงเรียน วงใหญ่วิทยาคม ได้แก่ ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ปีการศึกษา 2564 กับ ปีการศึกษา 2563 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.325 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ปีการศึกษา 2564 กับ ปีการศึกษา 2563 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.23 ผลการเปรียบเทียบ การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียน โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ปีการศึกษา 2564 กับปีการศึกษา 2563 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.96 ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดจากการ ใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการ มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งผลให้นักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขัน ในระดับต่าง ๆ อันเนื่องจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 26 รางวัล และมีนักเรียน ที่เข้าร่วม จำนวน 73 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขัน ในระดับต่าง ๆ อันเนื่องจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 6 รางวัล สถานศึกษา ได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับต่าง ๆ อันเนื่องจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหาร จัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 7 รางวัล และสถานศึกษาได้เป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานของสถานศึกษาจากสถานศึกษา อื่น อันเนื่องจากการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วม จำนวน 15 แห่ง เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการพัฒนาการ บริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม มีองค์ประกอบและวิธีการดำเนินการเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่เหมาะสมชัดเจน ส่งผลให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องเพื่อให้ความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับ มนตรา พัทธมกุล (2564: 334-350) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนราชานุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนราชานุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1)

หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) กระบวนการบริหารจัดการ 5 ขั้นตอน 5) ผลลัพธ์ และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยรวมรูปแบบมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดลองใช้ พบว่า ผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับดีเลิศ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปีการศึกษา 2562 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับ อุดุลยศักดิ์ บุญเอนก (2564: 57-80) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา โดยใช้เครือข่ายในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลจากการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ผลที่เกิดจากการกระบวนการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของเครือข่ายก่อนการดำเนินการโดยภาพรวมมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนหลังการดำเนินการโดยภาพรวมมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาครู ผู้ปกครองและชุมชนที่มีต่อรูปแบบโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4. การปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแนวใหญ่วิทยาคม พบว่า ผลการปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนแนวใหญ่วิทยาคม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) องค์ประกอบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยใช้วิธีการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการพัฒนาครูและวิธีการจัดการเรียนการสอน (3) ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ (4) ด้านการบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับ อุดุลยศักดิ์ บุญเอนก (2564: 57-80) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาโดยใช้เครือข่ายในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบ ประกอบด้วย (1) บทนำ ประกอบด้วยหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์และเป้าหมาย (2) ขั้นตอนการสร้างเครือข่าย ประกอบด้วย ขั้นตอนหลักถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย ขั้นประสานหน่วยงาน/องค์กร เครือข่าย ขั้นสร้างพันธมิตรสัญญาร่วมกัน ขั้นบริหารจัดการการเครือข่าย ขั้นพัฒนาความสัมพันธ์ และขั้นรักษาความสัมพันธ์ (3) วิธีการดำเนินงานตามรูปแบบ (4) กระบวนการดำเนินงานของเครือข่าย ประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญที่เสริมประสิทธิภาพการดำเนินการกิจของเครือข่าย เทคนิค/วิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่าย กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ คุณลักษณะที่ดีของสมาชิก และผู้นำ เครือข่ายและการปฏิบัติงานของเครือข่ายและการสะท้อนผล ซึ่งนำเอาปัจจัยทางการบริหาร

จัดการศึกษามาปฏิบัติในการดำเนินงานของเครือข่ายเพื่อการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารจัดการ (5) การประเมินผลการใช้รูปแบบ และ (6) เงื่อนไขความสำเร็จของการนำรูปแบบไปใช้ และสอดคล้องกับ มนตรา พัทธมกุล (2564: 334-350) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนราชานุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) องค์ประกอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) กระบวนการบริหารจัดการ 5) ขั้นตอน 5) ผลลัพธ์ และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ

3. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนวงแหวนวิทยาคม เกิดจากองค์ประกอบสำคัญ 6 ประการ ได้แก่ หลักการและเหตุผลที่ชัดเจน วัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียน โครงสร้างการบริหารจัดการที่รอบด้าน วิธีการดำเนินงานที่เป็นระบบ การวัดและประเมินผลที่เป็นรูปธรรม และเงื่อนไขแห่งความสำเร็จที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาด้านหลักสูตร ครู ผู้เรียน และการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน

การนำรูปแบบนี้ไปใช้จำเป็นต้องวิเคราะห์และทำความเข้าใจองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างละเอียด โดยเฉพาะเงื่อนไขแห่งความสำเร็จ เช่น ความร่วมมือของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ตลอดจนการสนับสนุนด้านทรัพยากรอย่างเพียงพอ รวมถึงการวิเคราะห์บริบทของแต่ละปีการศึกษาเพื่อนำไปสู่การปรับใช้รูปแบบอย่างยืดหยุ่นและเหมาะสมกับสถานการณ์ จึงจะสามารถสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้อย่างแท้จริง การวิจัยในอนาคตควรมุ่งเน้นการพัฒนาตัวชี้วัดเพื่อให้สามารถประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างมีทิศทางและน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ ยังพบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และความสามารถด้านการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน รวมถึงผลสัมฤทธิ์ในบางกลุ่มสาระวิชา มีแนวโน้มลดลง จึงควรดำเนินการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเพื่อค้นหาสาเหตุและหาแนวทางการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อไป ซึ่งจะเป็นการขยายผลจากรูปแบบที่มีอยู่ให้ครอบคลุมและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ทั้งในด้านเชิงกลยุทธ์และภาคปฏิบัติ

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

4.1.1 รูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) องค์ประกอบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4) วิธีการดำเนินงาน 5) การวัดและประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยใช้วิธีการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการพัฒนาครูและวิธีการจัดการเรียนการสอน (3) ด้านพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ (4) ด้านการบริหารจัดการและการนำองค์กรแบบมีส่วนร่วม ฉะนั้น ในการนำรูปแบบไปใช้ควรมีการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบโดยละเอียด เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยเฉพาะเงื่อนไขความสำเร็จ

4.1.2 เนื่องจากรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคมได้มีการปรับปรุงพัฒนาแล้ว ฉะนั้น เมื่อนำรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม ฉบับปรับปรุงพัฒนาไปใช้ในการบริหารจัดการเสร็จแล้ว ควรต้องมีการปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละปี

4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

4.2.1 เนื่องจากรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคมไม่ปรากฏตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจน ฉะนั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับตัวชี้วัดความสำเร็จของรูปแบบการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม เพื่อจะได้ช่วยให้การประเมินผลมีทิศทางที่ชัดเจน การบริหารรูปแบบจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.2.2 เนื่องจากพบว่า การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวงใหญ่วิทยาคม เปรียบเทียบระหว่าง ปีการศึกษา 2563 กับ ปีการศึกษา 2564 มีผลการประเมินโดยเฉลี่ยลดลง จึงควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุ แนวทางแก้ปัญหา และวิธีการพัฒนานักเรียน ให้มีผลการประเมินโดยเฉลี่ยที่ดีขึ้น

4.2.3 เนื่องจากพบว่า วิชาสังคมศึกษา สุขศึกษา ศิลปะ และภาษาต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง จึงควรมีการศึกษาวิจัยหาแนวทางแก้ปัญหาหรือพัฒนานักเรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระวิชา